

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/186/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214207939
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214207939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci žalobkyne: Quantum Credit, a.s., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 02 Bratislava, zastúpenej splnomocnenkyňou: PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Tomášikova 23/C, 821 02 Bratislava, proti žalovanej: I. O., nar. XX. U. XXXX, naposledy bytom K. Y. XXX/XX, XXX XX B. P., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou: H. V., pracovníčka Okresného súdu Dunajská Streda, o zaplatenie 134,81 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 10. novembra 2014 č.k. 8C 102/2014-71, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil poukazom na ust. § 43 ods. 1 písm. a), § 43 ods. 12, § 78 ods. 9 zákona č. 351/2001 Z.z. o elektronických komunikáciách a ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53a ods. 1, 2 O. z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien); vecne potom nepreukázaním za aké konkrétne porušenie, akej konkrétnej povinnosti a v ktorom čase žalobkyňa fakturovala žalovanej zmluvnú pokutu, nemožnosťou zistenia či, kedy a akým spôsobom mala žalovaná porušiť konkrétne povinnosti plynúce jej zo zmluvy o pripojení a dodatku k nej, neexistenciou platnej písomnej zmluvy o zmluvnej pokute z dôvodu neprijateľnosti dojednaní týkajúcich sa zmluvnej pokuty obsiahnutých v zmluve o pripojení a dodatku k nej, ako aj poukazom na svoje skoršie

rozhodnutie z 31. júla 2012 č. k. 9C 61/2012-32 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 13. novembra 2013 č. k. 24Co 449/2012-77, respektíve poukazom na svoje skoršie rozhodnutie z 2. júla 2013 č. k. 9C 53/2012-81, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 9. septembra 2014 č. k. 26Co 8/2013-99, ktorými bola zmluvná podmienka dojednaná v dodatku ku zmluve o pripojení uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou týkajúca sa zmluvnej pokuty rovnakého znenia ako v prejednávanej veci určená z dôvodu jej neprijateľnosti za neplatnú, a v konečnom dôsledku zákonnou prekážkou uplatňovania nárokov plynúcich z takto dohodnutej zmluvnej podmienky voči všetkým spotrebiteľom, vzťahujúcou sa aj na právnych nástupcov pôvodného dodávateľa elektronických komunikačných služieb, ktorým v prejednávanej veci je aj žalobkyňa. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil právne poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) a vecne neuplatnením si žalovanej práva na náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, navrhla rozsudok zmeniť, žalobkyni priznať právo na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom a náhradu trov konania, namietajúc vstup žalovanej do spotrebiteľského zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalobkyne na základe jej slobodného rozhodnutia, ku ktorému mala žalovaná všetky potrebné informácie nevyhnutné k jej rozhodnutiu vstúpiť do zmluvného vzťahu, ďalej poukazujúc na legitímne očakávania kladného hospodárskeho výsledku právneho predchodcu žalovanej (zo svojej podstaty podnikateľského subjektu vykonávajúceho právo podnikat' zakotvené v čl. 35 ods.1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky) z takto uzatvoreného zmluvného vzťahu so žalovanou, porušenie zmluvných povinností žalovanou majúcich za následok vznik zmluvne dohodnutého práva právnej predchodkyne žalobkyne a aj samotnej žalobkyne, ako jej právnej nástupkyne na zaplatenie zmluvnej pokuty, považujúc dohodu o zmluvnej pokute za určitú, zrozumiteľnú a tak platne uzatvorenú, nemajúcu charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky a v závere aj nechotu súdu posúdiť prejednávánú vec individuálne s prihliadnutím na všetky okolnosti a osobitosti prejednávanej veci, majúcej za následok údajne len paušalizovaný pohľad súdu prvého stupňa na vec.

Žalovaná odvolací návrh nepodala.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b) O.s.p. v medziach odvolania celú vec, pretože od výslovne napadnutého rozhodnutia vo veci samej (napadnutého ako celok) bol závislým i výrok rozsudku o trovách konania a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania (pretože tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania, nešlo o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nebol tu ani verejný záujem vyžadujúci si nariadenie pojednávania) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu je vecne správny a je dôvodné ho v celom rozsahu potvrdiť (§ 219 ods.1 a 2 O.s.p.). Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 26. mája 2015 (§ 156 ods.1 a 3 O.s.p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Nie je dôvod nestotožniť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia, teda najmä záver o tom, že dojednanie o zmluvnej pokute z ktorého si žalobkyňa uplatňovala v tomto konaní svoje nároky bolo neplatným pre neprijateľnosť podmienky obsahujúcej takéto dojednanie.

Podľa čl. VI. Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len Smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu, alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. V tejto súvislosti je ďalej potrebné uviesť, že za neprímerané podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu - sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Právna predchodkyňa žalobkyne (pôvodne spoločnosť T Mobile Slovensko a.s., neskôr T Com a.s. a následne Slovak Telekom a.s.) ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú právna predchodkyňa žalobkyne žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní veriteľ rovnakú zmluvnú

pokutu ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých právny predchodca žalobkyne dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. V tejto súvislosti je ďalej potrebné uviesť, že cit. čl. IV. ods. 1 Smernice Rady sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Obligatórnosť zásahu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Cieľ článku VI. Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde žalované sumy sú často obmedzené, môžu byť trovy právneho zastúpenia a s konaním spojené poplatky vyššie než žalovaná čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa a v takých konaniach je aj reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu. V zmysle vyššie uvedených skutočností a názorov, keďže predmetom tohto konania bolo len právo na zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvy zo strany žalovanej, súd prvého stupňa správne posúdil podmienky obsiahnuté v Zmluve o pripojení uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalobkyňou z 8 decembra 2009 v znení dodatku k tejto zmluve z toho istého dňa, a to najmä v častiach týkajúcich sa dohodnutej povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu a dospel k záveru, že zmluvná podmienka dojednaná v predmetnej zmluve o pripojení v znení jej dodatku je neplatná, z dôvodu jej neprijateľnosti. Odvolací súd v tejto súvislosti už len dodáva, že už samotné spojenia uvádzané v Dodatku k Zmluve o pripojení, teda pod bodom 3 Dodatku „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písmeno c) v bode 2 tohto Dodatku, alebo čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v článku 5 bod 5.2 písmeno a) až c) Všeobecných podmienok v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke číslo 1 tohto Dodatku“ signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne sú neakceptovateľné a predstavujú neprimeranú zmluvnú podmienku. Na tom nemení nič ani skutočnosť, že žalobkyňa si v tomto konaní uplatnila právo na zaplatenie zmluvnej pokuty len za obdobie 13-tich mesiacov. Z neplatnej dohody o zmluvnej pokute jej totiž nevznikli žiadne práva.

Okrem toho odvolací súd poukazuje aj na konštantnú judikatúru súdov (porovnaj rozsudok NS ČR z 20. apríla 2004, sp. zn. 32Odo 1047/2003, rozsudok NS ČR z 28. mája 2007, sp. zn. 32Odo 202/2006), ktoré obdobné nároky veriteľov na zmluvnú pokutu, vystupujúcich v sporových konaniach z pozície postupníkov, považujú za výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi (z dôvodu, že pri takomto uplatnení, ku ktorému došlo zo strany osoby odlišnej od osoby samotného veriteľa, v prospech ktorého bola zmluvná pokuta dojednaná potom, čo vo vzťahu k pôvodnému veriteľovi v minulosti súdy opakovane judikovali, že výkon práva na zmluvnú pokutu je v rozpore s dobrými mravmi) a je potrebné mu odmietnuť poskytnutie právnej ochrany, ak jeho účelom nie je dosiahnutie primárnych funkcií zmluvnej pokuty, ale obohatenie sa na úkor povinnej osoby, resp. jej šikana. Už z tohto konania veriteľa totiž možno vyvodíť, že nemal dostatočný záujem na uhradení zmluvnej pokuty, aj keď si bol vedomý porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovanej, ktoré tento jeho nárok podľa jeho názoru zakladalo. Prítom treba poukázať na základné funkcie zmluvnej pokuty, ktorá má zabezpečovací, sankčný a kompenzačný charakter. Tieto základné funkcie však nárok na zmluvnú pokutu môže splniť prevažne vo vzťahu medzi účastníkmi dohody o zmluvnej pokute, teda voči oprávnenej osobe, v prospech ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná a len vo vzťahu k tej povinnej osobe, ktorá nejakej povinnosti zo zmluvy porušila. Uplatnením nároku na zmluvnú pokutu v danom prípade, keď si ho uplatňuje žalobca, ktorý je už postupníkom vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke, nedôjde k naplneniu ani zabezpečovacej ani kompenzačnej funkcie zmluvnej pokuty a s ohľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou možno konštatovať, že nedôjde k naplneniu ani jej sankčnej funkcie.

Vzhľadom na uvedené neobstojí ani námietka žalobkyne, že súd prvého stupňa neposúdil prejednávajúcu vec individuálne, s prihliadnutím na všetky okolnosti a osobitosti prejednávanej veci, čo malo za následok údajne len paušalizovaný pohľad súdu na vec.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 písm. O.s.p., a žalovanej, ktorá mala vo veci plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.